

Leksykologia i leksykografia Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska jako obca	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 03FPOS.12K.02231.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Sylwia Karolak
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Mielczarek, Gabriela Dziamska-Lenart, Piotr Fliciński
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie niezbędnej wiedzy z zakresu leksykologii i leksykografii.
C2	Rozwinięcie umiejętności wyszukiwania danych do analizy filologicznej z zasobów leksykograficznych, w tym sieciowych, połączone z krytycznym czytaniem słowników.
C3	Wyrobienie umiejętności leksykograficznego opisu jednostki językowej.

Wymagania wstępne

Podstawowa umiejętność obsługi komputera osobistego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	definiuje podstawowe terminy językoznawcze z zakresu leksykologii i leksykografii,	FPO_K1_W01, FPO_K1_W04, FPO_K1_W07, FPO_K1_W11	Test, Prezentacja multimedialna
W2	wymienia najważniejsze słowniki polszczyzny, w tym e-słowniki i słowniki online, oraz korpusy języka polskiego.	FPO_K1_W01, FPO_K1_W04	Test, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi korzystać z najważniejszych słowników polszczyzny, w tym e-słowników i słowników online, oraz korpusów języka polskiego,	FPO_K1_U06, FPO_K1_U12	Test, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi zredagować artykuł hasłowy,	FPO_K1_U03	Test, Prezentacja multimedialna
U3	potrafi krytycznie ocenić wartość słownika jednojęzycznego,	FPO_K1_U06	Test, Prezentacja multimedialna
U4	potrafi przygotować i przedstawić prezentację o tematyce teoretycznej,	FPO_K1_U09, FPO_K1_U12	Prezentacja multimedialna
U5	potrafi czynnie uczestniczyć w pracy zespołowej.	FPO_K1_U07	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do leksykografii: pojęcie leksykografii, leksykologia a leksykografia, elementy opisu leksykograficznego, dobór materiału leksykograficznego, makrostruktura słownika.	W1	Ćwiczenia
2.	Model opisu leksykograficznego - definicja: problem definiowania w słowniku, rodzaje definicji słownikowych.	W1, U1	Ćwiczenia
3.	Model opisu leksykograficznego - składniki artykułu hasłowego: mikrostruktura słownika.	W1, U1, U2, U4, U5	Ćwiczenia
4.	Dzieje polskiej leksykografii. Najważniejsze słowniki języka polskiego w warsztacie filologa: prezentacja i krytyczne omówienie dorobku współczesnej leksykografii.	W2, U3, U4, U5	Ćwiczenia
5.	Relacje leksykalne : polisemia, synonimia, antonimia, hiperonimia, hiponimia, metonimia.	W1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	E-słowniki, słowniki on-line i korpusy języka polskiego: wybrane słowniki elektroniczne i internetowe, Narodowy Korpus Języka Polskiego, korpusy: IPI-PAN, PELCRA, PWN.	W2, U1, U3, U5	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda projektu, Pokaz i obserwacja, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> - aktywność w trakcie zajęć (udział w dyskusji i w pracy zespołowej); - umiejętność korzystania ze źródeł leksykograficznych: tradycyjnych, elektronicznych i on-line; - wartość merytoryczna prezentacji oraz sposób jej przedstawienia; - umiejętność zaprezentowania na teście wiedzy nabytej w ramach przedmiotu oraz poziom tej wiedzy. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość głównych terminów z zakresu leksykologii i leksykografii, bardzo dobra znajomość najważniejszych słowników polszczyzny, w tym e-słowników i słowników on-line, oraz korpusów języka polskiego, bardzo dobra umiejętność krytycznej oceny słowników jednojęzycznych, bardzo dobra umiejętność redagowania artykułu hasłowego, wysoka świadomość kulturotwórczej funkcji słowników</p> <p>4,5 - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami zwłaszcza w zakresie praktycznych umiejętności redagowania artykułu hasłowego</p> <p>4,0 - możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsza znajomość głównych terminów z zakresu leksykologii i leksykografii, słabsza znajomość najważniejszych słowników polszczyzny, w tym e-słowników i słowników on-line, oraz korpusów języka polskiego, niższa zdolność krytycznej oceny słowników jednojęzycznych, słabsza umiejętność redagowania artykułu hasłowego, wysoka świadomość kulturotwórczej funkcji słowników</p> <p>3,5 - zadowalająca znajomość głównych terminów z zakresu leksykologii i leksykografii, zadowalająca znajomość najważniejszych słowników polszczyzny, w tym e-słowników i słowników on-line, oraz korpusów języka polskiego (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), zadowalająca umiejętność krytycznej oceny słowników jednojęzycznych, zadowalająca umiejętność redagowania artykułu hasłowego, wysoka świadomość kulturotwórczej funkcji słowników</p> <p>3,0 - zadowalająca znajomość głównych terminów z zakresu leksykologii i leksykografii, zadowalająca znajomość najważniejszych słowników polszczyzny, w tym e-słowników i słowników on-line, oraz korpusów języka polskiego (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), zadowalająca umiejętność krytycznej oceny słowników jednojęzycznych, brak umiejętności redagowania artykułu hasłowego, wysoka świadomość kulturotwórczej funkcji słowników</p> <p>2,0 - niezadowalająca znajomość głównych terminów z zakresu leksykologii i leksykografii, niezadowalająca znajomość najważniejszych słowników polszczyzny, brak umiejętności krytycznej oceny słowników jednojęzycznych, brak umiejętności redagowania artykułu hasłowego oraz inne braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Bańko M., 2001, Z pogranicza leksykografii i językoznawstwa. Studia o słowniku jednojęzycznym, Warszawa.
2. Grzegorzczkova R., 2008, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa.
3. Piotrowski T., 2001, Zrozumieć leksykografię, Warszawa.
4. Bartmiński J. (red.), 2001, Współczesny język polski, wyd. II popr., Lublin.
5. Żmigrodzki P., 2005, Wprowadzenie do leksykografii polskiej, wyd. II uzupełn., Katowice (wyd. III rozszerzone, Katowice 2009).
6. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianej na czytanie. Dokładną listę obowiązujących lektur (z uwzględnieniem słowników) podaje prowadzący zajęcia.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	6
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 51
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPO_K1_U03	Absolwent/ka potrafi dokonać analizy językowej wypowiedzi należących do różnych odmian języka polskiego i do różnych gatunków tekstów
FPO_K1_U06	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów poznawczych i zawodowych
FPO_K1_U07	Absolwent/ka potrafi planować i rozwiązywać, indywidualnie lub zespołowo, złożone zadania badawcze lub zawodowe (formułować i analizować problemy, dobierać metody i narzędzia, opracowywać, prezentować i wdrażać wyniki badań)
FPO_K1_U09	Absolwent/ka potrafi przedstawić po polsku, w postaci swobodnej wypowiedzi ustnej lub prezentacji z wykorzystaniem technik multimedialnych, treści naukowe zdobyte podczas samodzielnej lektury źródeł w języku polskim lub innym znanym języku
FPO_K1_U12	Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi dla realizowania zadań i rozwiązywania problemów związanych z posiadaniem wykształceniem
FPO_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy o miejscu i znaczeniu studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych, o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz o najnowszych osiągnięciach badawczych w tej dziedzinie
FPO_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu socjolingwistyki, kultury języka polskiego, leksykologii i leksykografii
FPO_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami
FPO_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane metody i teorie językoznawstwa, literaturoznawstwa lub innych pokrewnych/pomocniczych dyscyplin, niezbędne dla samodzielnej realizacji prostego zadania badawczego lub projektu